

Asbjørn Aavik – ei skisse av livet hans

Kallet

Vinteren 1920-21 var Asbjørn Aavik eller Asbjørn Ulrichsen som han skreiv seg for då, elev ved Sørlandets kristelige ungdomsskole på Birkeland. Skuleåret vart ei rik vokster- og mogningstid for Asbjørn på det menneskelege, faglege og åndeleg/kristelege plan. Aavik fortel i boka om han som Arne Prøis har ført i pennen, at ”det gikk også en dyptgripende kristelig vekkelse gjennom kullet. Den grep meg. Jeg kom Jesus så nær, og min menneskelige og kristelige vekkelse løp så forunderlig og vidunderlig parallelt. Dette harmoniske utviklingsforløp har jeg siden vurdert høyt. Sunn menneskelig kristelig vekst var i balansert harmoni.”

På ungdomsskulen underviste lærar Berg mellom anna i geografi. Han var etter Aaviks utsegn ein dyktig føredragshaldar. Ein dag hadde han hengt opp eit stort kart over Asia. Og Berg fortalte om Kina. Mot slutten av timen sa han nokre ord om Kinas naud og om millionar som ventar på evangeliet. Til Prøis fortel Asbjørn fylgjande om den sterke verknaden geografitimen hadde:

”Det seg en forunderlig åndens stillhet ned over det store ungdomskullet. Samlet var vi 120. Å, hvilken åndsmakt over slutten av en geografitime. Geografi stod og står just ikke på fagenes gullpall. Og nå, i denne åndeløse knappenålsstillhet, fulgte noen av mitt livs forunderligste minutter. En dør gikk opp – eller gjorde den det? Det hele ble som en uvirkelig virkelighet. Så noen skritt over golvet, for det var vel skritt? De stanset ved min pult, og en hånd ble lagt på min skulder, og en stemme sa: - Du skal reise til Kina for meg. Da ringte klokka, timen var over.”

Du skal reise til Kina for meg. Det var orden han fekk. Men korleis skulle kallet realiserast? Ein dag fekk han auge på *Kineseren* på romet hos ein kamerat. Der stod ei kunngjering med store bokstavar: NYTT KULL TAS OPP PÅ FJELLHAUG TIL HØSTEN – 1921. Asbjørn var visstnok litt for ung til å begynne på misjonsskulen, men han søkte likevel. Då han fortalte familien om misjonskallet, fekk han vite at mor hans hadde bedt om det frå han vart fødd. Og mora hadde særleg tenkt på Kina. Ho hadde samla nokre nabokoner og starta ei lita foreining for Kinamisjons forbundet. Truleg var det Laurits Nilsen som hadde vekt denne interessen i henne. Laurits Nilsen ivra i skrift og tale for at kinesarane måtte få høyra evangeliet om Jesus.

Litt om heimen

Asbjørn Aavik blei fødd 30. november 1902 i Aavig, på sørspissen av Spangereid. Og her budde Asbjørn saman med mora og tre søsken til 1914 då Asbjørn var 12 år gammal. Då døydde mor hans av tuberkulose. Far hans forliste på sjøen då Asbjørn var så liten at han snaut hadde minne etter han. Om far sin fortel Asbjørn til Arne Prøis:

Kristelig sett representerte nok far og brødrene den gamle kirkeligheten med stor respekt for barnelærdom og Guds ord. Min far og hans bror møttes gjerne grytidlig om morgenens hjemme hos farfar og farmor. Da leste de av en gammel andaktsbok og bad Fadervår sammen. Det gjorde de også den dagen far og hans bror ble borte for godt. De sang også gjerne et salmevers. Den siste morgenens sang de: Velt alle dine

veie og all din hjertesorg på ham som har i eie den hele himlens borg. Han som kan stormen binde og bryte bølgen blå, han skal og veien finne hvorpå din fot kan gå. – Det var jo verken radio eller værmelding den gangen. De hadde bare ”aspektene” og erfaringene å gå etter. Over middag røk nordvesten opp. Med lårede seil helt nede på toftene seilte hele følget de hvite sjektene hjemover. Alle tok inn sjø, så teiner og fangst måtte hives over bord. De visste at nå stod det om livet. Alle berget både seg og båtene, unntagen far og bror hans. Ingen vet riktig hvordan det gikk til. Det ligger i skjul til den store dagen da havet skal gi tilbake sine døde. Det må bli en mektig dag.

Så måtte mor til Asbjørn bere ansvaret for dei fire borna aleine. Det vart eit slit. Dei hadde ein liten gard i Aavik som kunne fø ei kyr. Mesteparten av foret blei henta frå ein holme ute i skjergarden. Når slåtten var over og håa vaks fram, rodde dei kyra ut på holmen. Kveld og morgen måtte då Asbjørns mor ro dit ut for å melke. Om våren rodde dei dessuten gjødsla frå kyra ut på holmen og spreidde henne der, slik at jorda skulle bere meir grøde. Det var eit blodslit. Og fattigdomen i heimen var stor. Gripande har Asbjørn fortalt om då borna ein morgen kom ned for å ete frokost før dei drog til skulen. Denne morgenon var bordet ikkje dekt, og heller ikkje var skorsteinen tent på. Dei hadde ikkje mat i huset. Då tok mor til Asbjørn Bibelen og las om då Jesus metta dei fem tusen menn i øydemarka, forutan kvinner og born. Så knelte mora ned saman med barneflokken slik ho brukte å gjere, og dei la fram si naud for Herren. Utpå ettermiddagen då borna kom frå skulen, var morfar til Asbjørn som budde i Sør-Audnedal, komen med mat. God mat, smør, ost, egg og pølse. Alle kunne ete så mykje dei ville.

Det harde slitet og den därlege kosten førte til at tuberkulosen som Asbjørn si mor hadde hatt i unge år, braut ut igjen og ho fekk det Aavik kaller ”galoppperende tæring”. Aavik fortel til Arne Prøis at mormor under ei blodstyrting mora hadde, lovde å ta seg av alle fire borna. ”Fra det øyeblikk falt mor til hvile,” fortel Aavik, og held fram:

Hun kjente mormor og visste vel hva hennes ord var verdt. Morfar hadde i noen år holdt oss med poteter og grønnsaker. Men jeg skal ikke glemme sengehalmen. Vi lå alle i halmmadrasser. Havrehalm var mykest og best – den rene nytelse hva duft og dunmykhet angår. Ja, hvor vi nøt å ligge i havrehalm. Fra det øyeblikk hun visste at vi skulle få leve opp sammen med mormor og morfar, ble tanken på avreisen vesentlig lettere. Et hjertelagets helteliv fikk en salig slutt. Mormors løfte forløste henne. Fra da av ville hun bare ”hjem”.

Barneflokken flytta nå til Sør-Audnedal til mormor og morfar. Morfar døydde etter nokre få år, og heimen der blei då overtatt av Asbjørns tante og onkel. ”Slik ble vi faktisk adoptert for annen gang,” fortel han til Prøis.

”Vi gir deg en sjanse”

Asbjørn fekk kome til Fjellhaug på opptaksprøve tidleg på hausten 1921. I brevet frå Fjellhug stod det: ”Du er jo litt for ung, men vi gir deg en sjanse.” Asbjørn fortel at for skuld denne sjansen heldt han fram på Birkeland på eit sommarkurs saman med dei som ville inn på lærarskulen.

Ein tidleg haustmorgen kom han til Oslo med kystruta. Til Fjellhaug måtte han ta drosje. For Asbjørn var det å ta drosje noko heilt uvand, det var som å køyre i ei kongevogn. Og han fortel at han aldri har ”talt opp noen kroner med større uvilje enn jeg gjorde til denne

drosjemannen. For jeg husket alle de gangene jeg hadde kjørt mila fra Vigeland til Mandal med Blakken, karjol og en person for en krone og femogtyve øre.”

Så var opptaksprøve på misjonsskulen over og Asbjørn gjekk og venta på om han var opptatt – om han hadde greidd prøva eller ikkje. Og så let me Aavik sjølv skildre kva som føregjekk då han var kalla inn på kontoret til Johannes Brandtzæg, Kinamisjonsforbundets formann og sekretær:

”En formiddag kom Brandtzæg gjennom korridoren, så meg og vinket meg hen:

- Kom inn på kontoret litt.
- Nå, tenkte jeg, nå skjer det sikkert.

Nå sier vår leder til meg at jeg er for ung. Og hjertet hamret.

- Sett deg.

Så satt jeg der rett over pulten til dennemann jeg aldri noensinne vil glemme. Han bladde i noen papirer der på pulten. Jeg forstod det var mine eksamensbesvarelser.

Ser så på meg over den merkelige lorgnett han brukte. Den var slik nedhulet så mannen kunne se gjennom eller over den slik det passet. Og jeg hadde undret meg over dette. Og når han skulle se over, kom haken hans helt ned i snippen:

- Ja, du er jo litt for ung.
- Nå, tenker jeg, nå skjer det.

Så legger Brandtzæg mappen sammen, og ser enda engang på meg tvers over sin pult:

- Men vi gir den en sjanse.....

Så foldet denne store leder, som hadde så mye å streve med, tenk han foldet sine hender over den mappen med eksamensbesvarelser og ba en bønn for unggutten. Og mitt hjerte ble rolig ved denne bønn. Tårene strømmet nedover mine kinn. Maktet simpelthen ikke å holde dem tilbake”(Sitat fra *Fjellhaug 50 år*).

Før misjonskallet kom, hadde Asbjørn eigentleg tenkt seg inn på landbrukskulen i Søgne. Året før hadde han søkt seg dit, men han hadde då fått vite at han var for ung. Så hadde de ført han opp på kurset neste år. Nå skreiv han til landbrukskulen og sa frå om at dei berre måtte stryke han frå ventelista. Planane om å bli bonde blei lagt bort for alltid. Og så la han til: ”Jeg hadde fått en sjanse på en større åker. En sjanse som enda varer ved.”

”Engler på murene”

I 1926 var Asbjørn ferdig på misjonsskulen. Den gongen var lærarskuleeksamen ein del av misjonsskulen, så han var nå også utdanna lærar. Etter det han sjølv fortel, fekk han størst utbytte av undervisninga til Johannes Brandtzæg. Brandtzæg hadde stor innverknad på studentane gjennom si heilage livsferd, si guds frykt og si undervisning. Dr. theol Sigurd Odland underviste også på Fjellhaug på denne tida. Han var kjent for sin store lærdom, men Aavik seier sjølv at han var for ung til å få det store utbytte av undervisninga til professoren.

Eigentleg skulle han blitt vigsla til misjonær og utsendt i 1927, men forholda i Kina var så turbulente nett då at vigslig og utsending vart utsett eit år. Det året reiste han stort sett som forkynnar i Skien krins. I Lågendalen blei han ståande i vekking. Men så i 1928 gjekk ferda til Kina etter at han saman med nokre andre vart vigsla til misjonær i Calmeyergatens Misjonshus som var heilt fullt ved det høve.

Så bar det i veg med Den transsibirske jernbane til Kina. Åtte døger tok turen frå Moskva til Beijing. Aavik fortel til Arne Prøis at Kinamisjonsforbundets forretningsførar, Andreas Solem, ”hadde uten å forelegge det i plenum til flertallsavgjørelse, bestemt for oss alle valget mellom *bløte* eller harde seter. Ingen bør tro at det valget voldte ham vånde. Prisen – og bare prisen – bestemte. I tilgift hadde Solem skaffet seg ”inside” informasjon om prisene

på spisevognen. De lå i den prisklassen at vi forstod at selv gjesteopptredener der var uønsket. Det ble meget billigere å arrangere seg med en art ”nistebom”.”

Så var det til å lære seg det kinesiske språket. Det lærer ein ikkje på ein, to, tre. Aavik fortel til Arne Prøis at han ”hadde Stormen (namnet på den kinesiske læraren) som lærer i cirka ett år, men han arrangerte ingen eksamen. Det gjorde derimot Olaf Lie som var meget flink i kinesisk. Det var et stritt, men uhyre interessant år. Og jeg skal si jeg gjorde mitt ytterste. Kinesisk er ikke bare vanskelig, men *meget* vanskelig. Det gis i sannhet ikke noe ”ved dørene”. En må bruke alt en har av ”de små grå”, ha ørene på stilk og la munnen gli på lette hengsler i fire tonehøyder.” Etter eit halvt år forstod Asbjørn litt av ei preike på kinesisk. Etter halvanna år tala han sundag føremiddag på kinesisk. Det galdt å take det med godt humør når ein dumma seg ut og blei ledd av.

I 1931 gifta Asbjørn Aavik seg med Ragna Torgersen fra Øvre Eiker. Ho var komen til Kina i 1929. Bryllaupet stod i Junzhou i provinsen Hubei der Kinamisjonsforbundet hadde ein misjonsstasjon. Asbjørn gav ofte uttrykk for kor mykje Ragna hadde å seie for han og for heimen. Og det gjer eit sterkt inntrykk når han seier:

”Tenk, langt bortimot halvdelen av vårt liv var vi fra hverandre. Ragna var hjemme med barna. Ja, hele vårt samliv var hun både livet og hjemmet. Alltid var hun hjemme. Uansett hvor jeg var, var hun det faste punkt hvorom alt dreide seg.

Da hun gikk fra oss i 1984, visste jeg i sorgen og takken ingen bedre måte å uttrykke det på enn med å skrive: ”Jesus lukket henne inn i sitt evige, skjønne hjem ved kveld.””

Ragna og Asbjørn vart plasserte på Yunyang stasjon lengst mot nordvest på Kinamisjonsforbundets felt i provinsen Hubei. Det var uro og vanskelege tider. Ei natt under eit kommunistisk åtak på Yunyang vart det brått stille. Alle undra seg over at våpna tagna. Då dei rauda drog seg attende, møtte dei nokre kristne og spurte: Er det to murar rundt byen. På den ytterste muren hadde dei sett at det stod høge lyse skapnader tett i tett langs brystvernet. Dei hadde veldig sverd og eit stort ljos låg over det heile. Den kommunistiske hæren var då like innpå byen og klar til stormåtaket, men brått vart hæren som lamma og våpna blytunge i hendene. Alt dette hende medan misjonærane knelte i bøn til Gud. Aavik var overtydd om at Gud reiste ein ekstra mur kring dei. Misjonærane såg ingen mur. Han var berre synleg for hæren som gjekk til åtak. Mange hugsar stykket ”Engler på murene” av Asbjørn Aavik der han med fin innleiving skildrar denne hendinga.

Avgjerande betydning for Asbjørn i hans fyrste periode som misjonær vart møte med misjonær Marie Monsen. Heilt sidan 1927-28 hadde ho stått som leiar for ei vekkingsbylgje som gjekk over delar av Kina. Ho reiste i 1927 til Nord-Kina og var der i nokre år. I 1931 kom ho tilbake til Kinamisjonsforbundet sitt felt i Sentral-Kina. 2. november 1931 starta ho opp i Nanyang. Også her vart det vekking med åndeleg fornying av forsamlinga.

Aavik hadde inderlig lyst til å vere med under ein av Marie Monsen sine møteseriar. Han tok med seg heile evangelistteamet sitt frå Yunyang. Og denne vekkinga, som var prega av bøn og bot, fekk så mykje å seie for Aavik, at han seinare sa: ”Intet i mitt liv overgår vekkelsen ved Marie Monsen.” Og han sa også: ”- Mitt livs uten sammenligning største opplevelse med uanede langtidsvirkninger er mitt møte og delvis samarbeid med Marie Monsen i Kina og en mer perifer kontakt med henne i Norge. Et møte med henne var et møte med det unike, med et menneske av *ånd*.”

I fleire av sine bøker kjem Aavik inn på Marie Monsen, vekkinga ho stod i i Kina og innhaldet i hennar forkynning. Frå henne mottok Aavik sterke impulsar. Dei var merkbare i forkynninga hans og i bøkene hans. Det kan me seie sjølv om Aavik i skrift og tale var sjølvstendig og original både i form og innhald.

*

Eg trur ikkje eg gjer Aavik urett når eg hevdar at han i si forkynning i skrift og tale la sterkare vekt på bot, helging, Andens gjerning i oss, nådegåvane og etterfylgjing av Kristus enn det

som har vore vanleg mellom mange av Misjonssambandet sine forkynnarar. Varemerke på mykje av forkynninga i Misjonssambandet har vore Kristi verk for oss, rettferdigjeringa ved trua, frigjeringa i Kristus, og frelsesvissa. Også hos Aavik er Kristi frelsesverk det sentrale, ingen tvil om det. Men den sterke vektlegginga på å skjelne rett mellom lov og evangelium som har prega mykje av den luthersk – rosenianske oppbyggingslitteraturen, er ei problemstilling som ikkje dominerer så sterkt i Aaviks forfatterskap.

”De venter”

I 1935 var fyrste perioden over, og familien Aavik som nå hadde auka til fire, reiste heim med båt frå Shanghai til Hamburg. Så blei det reiseverksem i Norge til ny utreise var fastsett for heile familien. Dei skulle då reise saman med Ludvig Hope som skulle til Mandsjuria. Men så kom det eit telegram frå Kinafeltet der det berre stod: VENT. Sjølv om bagasjen var send i førevegen til Shanghai, måtte dei vente. Etter ei tid kom det eit langt brev frå hovudstyret med spørsmål om Asbjørn kunne tenke seg å reise ut, førebels aleine. Det var ikkje lett å svare på det spørsmålet. Men svaret vart ja. Og i 1938 drog han til Kina aleine, utan familien. Tanken var at dei skulle kome etter så snart forholda vart rolegare i Kina.

Men så braut verdskrigen ut, og då var det rådlaust for Ragna og borna å reise til Kina. Også sambandet mellom Norge og Kina vart broten etter ei tid.

Det var etter at han kom ut til Kina for andre gong at Asbjørn Aavik for alvor tok til som forfattar i tillegg til sine mange gjeremål som misjonær. Hos Aavik går forresten misjonærgjerninga og forfattarskapet over i kvarandre. Som forfattar står misjonærgjerninga i sentrum og som misjonær og forkynnar merkar ein tydeleg at han var forfattar. I ein artikkel i tidsskriftet *Fast Grunn om Misjonens plass i forkynnelsen* skriv han mellom anna: ”misjonen får så stor plass i min forkynnelse som evangeliet har fått i mitt hjerte. For evangeliet er verdensomspennende. Bare for å nevne oppsangen til evangeliene: ”Se der Guds Lam som bærer *verdens synd...* skulle gi oss misjonstonen klar og tydelig. En som bærer verdens synd... Det er misjonsbefalingen, for det er evangeliet. Det er dette som må bli vår preken, og da blir all vår preken misjonspreken.”

Den fyrste boka frå Aaviks hand er ”De venter”. Ho er skriven i Norge før han reiste til Kina, men føreordet skreiv han i Yünyang i 1939. Boka blei utgitt i Norge i 1940. Han dediserte boka ”Til mitt hjemlands ungdom”. Også eg las dette skriftet i tidlege ungdomsår. Eg kan ennå hugse kor sterkt bodskapen i boka greip meg. I føreordet skriv han: ”Det er bedt mye over disse blader. Ikke om at han som skrev dem, måtte bli rost, men at alle som leser dem, må møte sitt ansvar – ansvaret for hedningenes frelse.”

I heftet skriv han mellom anna om misjonssinnet og om korleis ein får dette sinnelaget:

”En gang trodde jeg at dette sinn – misjonssinnet – fikk jeg på Galilea-fjellet, der hvor Jesus gav misjonsbefalingen. På det fjellet hvor han roper alle kristne opp.

Nå vet jeg at dette sinnet får jeg på et annet fjell – på Golgata. Der på kne ved det kors som bærer min lidende brudgom – der så nær ham som jeg kan komme – der ånder han på meg. Og han ånder noe av dette sinn inn i min kalde sjel. Da er misjonssinnet gave – ikke prestasjon. Og jeg får det på nytt om igjen hver dag ved å krype inn til korsets fot.

Jeg ville så gjerne nå deg som går og lengter etter et rikere liv med Gud – som lengter etter dette sinn. Hør: Det er noe som utøses i våre hjerter. (Se Rom. 5,5.) Det er ikke noe jeg kan prestere eller kjempe meg til. Hør om igjen: Lev ditt liv så nær din frelser – så nær himmelen – at den Hellige Ånd som er oss gitt, kan øse av dette dype kjærlighetens hav – øse

inn i din tørre, tomme sjel. Nå lever du så lagt borte fra disse dype kilder. Derfor er du så fattig.

Misjonssinnet får jeg ved å leve i det fortrolige samfunnsliv med Jesus. Da blir der hjerteforbindelse, og det som rører seg i Gud, springer over i meg.”

De venter kom ut i Norge i 1940. Boka var ikkje stor, og heller ikkje noko flott trykksak, bare eit enkelt hefte på 74 sider som kosta kr. 1, 68. Men for ein verknad denne vesle boka hadde! Berre fyrste året kom ho i fire opplag, og etter det eg veit, er meir enn hundre tusen eksemplar av boka funne veg inn i norske heimar.

”En misjonsforfatter av rang”

Eit par år etter at *De venter* var utgitt kom *Nybrott*. I føreordet skriv Aavik at boka er ”en skildring av livet ved grensen – lyset som brytes med mørket – av nybrottet som kjemper med villmarken”. Styrar ved Fjellhaug skoler, Enok Osnes, skreiv då boka kom ut at ”han tegner det han har sett og opplevd, og det så levende at det nærmer seg mesterskap”. Og generalsekretær i Det Norske Misjonsselskap, Einar Amdahl, var ikkje mindre sterkt i sin omtale: ”Aavik skildringer oppfyller de sterkeste krav til realisme...Norge er blitt en misjonsforfatter av rang rikere.”

Aavik skreiv også romaner. I ein romankonkurranse, utlyst av Nomi forlag i Stavanger, vann han førstepremie. Kyrkjhistorikaren Ivar Welle skreiv at ”denne romanen er fullverdig, den har både innhold og form”. Seinare gav Aavik ut fleire romanar, mellom anna *Den hvite elv*, *Den røde lotus* og *Jorden blør*.

Og så har Aavik skrive mange oppbyggelege bøker. Mest kjente og lesne er vel *Åndens Tempel* og *Hellig Uro*. Desse to bøkene vert utgjevne på nytt i haust i eit samleband. Desse to bøkene har eit rannsakande siktemål. Korleis er vår åndelege tilstand, mitt forhold til Den heilage Gud. Får den Heilage Ande rom i mitt liv? Og heile tida i desse og dei andre oppbyggingsbøkene til Aavik har misjonsdimensjonen ein sentral plass. Ja, sjølv om det manglar mykje på at eg har lese alle Aavik sine bøker, så veit eg at misjonsdimensjonen er med både i dei oppbyggelege bøkene og i romanane. Fordi han var gripen av Kristus, låg ansvaret for dei mange folkeslaga som ikkje hadde høyrt evangeliet om Jesus, han tungt på hjarta. Dei unådde måtte få del i evangeliet. Det brann Asbjørn Aavik for.

Asbjørn Aavik var ein kunstnar både i skrift og tale. Han hadde sin eigen stil som slett ikkje alltid var i tråd med grammatikalske reglar, men den forma han brukte, meisla ut bodskapen i skarpe konturar. Det same er tilfelle når han var på talarstolen. Kven kan gløyme når Aavik fortalte frå misjonsmarka. Eg sat mange gonger som fjetra under talarstolen hans. Ord og setningar kom stille og sterkt. Den mjuke sørlandsdialekten og det sermerkte tonefallet hans gav orda ein dynamikk som gjorde at ein seint gløymde det han hadde på hjarta.

Aavik skreiv om lag 40 bøker. Etter den informasjonen eg har, er dei selde i godt over 400 000 eksemplar. *Åndens Tempel* er omsett til kinesisk og vert utgitt på nytt på Taiwan i 2002.

Til Taiwan

Etter at kommunistane hadde teke over styret i Kina i 1949, forlet etter kvart misjonærane landet. Men Aavik var ikkje ferdig med sitt arbeid mellom kinesarane. I 1952 kom han til Taiwan og begynte oppbygging av misjonsarbeid der saman med andre misjonærar. Med eit par korte opphold i Noreg var han på Taiwan fram til 1970. Der dreiv han forsamlingsarbeid

og undervisning ved en bibelskole i Kaohsiung og ved Taiwan Lutheran Theological Seminary i Taipei og Taichung. Han var dessutan den første rektor ved China Lutheran Seminary i Hsinchu som starta undervisning i 1966.

Då Aavik kom til Taiwan i 1952, gjekk han rett inn i undervisninga, sjølv om det var ein månads tid etter skolestart. Eg tek med Aavik fortel frå starten på undervisninga ved bibelskulen:

Jeg var jo kalt til å være lærer ved en bibelskole. Men hvor viktig enn personalet er, så er elevene de viktigste, og en lærer alltid så lenge en har eleven. Jeg husker mitt første møte med mine 30 eleven som et av mitt misjonærlivs store stunder. Jeg er og blir av naturen lettrørt, og da jeg i min første morgentime stod overfor disse troens kinesiske "rester", ble mitt hjerte så varmt, og øynene dugget. Her satt representanter for det nye Kina, noen av dem som skulle så og høste, bygge Guds rike på ruiner av så mange slag. Stemmen rent sviktet meg. Jeg fikk nærmest bare stammet: - La oss takke og be. Min bønn ble av de minikorte. Men mitt Amen ble fulgt av elevenes nærmest samstemte Amen, Amen, Amen. Helt spontant fortsatte elevene å takke og be der jeg stanset. Tenk nesten hele timen gikk. Jeg kan ikke tenke meg en skjønnere inngang i en lærertilværelse. Og det var ikke den eneste gangen elevene bar sin lærer.

Når jeg tenker på elevene på vårt første kull – det rene konglomerat av skjebner, bakgrunn, forutsetninger, familieforhold, åndelig bakgrunn etc. – så er det bare en ting de hadde felles: - De var skyldt sammen av mektige fluktens flodbølger fra Fastlandskina til Taiwan. Det forekommer meg å være det rene under hvordan Gud fikk forme, lede og veilede så mange av Kinas nye vår. Vi fikk oppleve de spirer, men også noe langt mer enn forsettende begynneler. Nei, intet i verden overgår vekkelse.

Det sterke åndsfellesskap som bar bibelskolens lærerstab, virket også inn på elevene. Vi opplevde store ting mellom dem: avgjørelser, oppgjør, synderkjennelse, syndsrekjennelse. Meget i denne vekkelsen var båret av store og sterke følelser – fra tårer til takk, fra frykt til fred og forsoning. Det var i så mangt en vidunderlig "fortsettelsens følger" fra vekkelsen ved Marie Monsen. Ikke minst der og da forstod jeg hvor dyptgripende og omsegripende den hadde vært. Mitt hjerte jublet fordi jeg gikk de ferdige gjerningers vei. Gud stadfestet mitt Ja til Vågens kall, og i Norge gjorde Herren min Ragna sikker på at hennes Asbjørns kall fikk være valgenes utslagsgivende faktor.

*

Etter at Aavik vart pensjonist, var han fleire turar tilbake til Taiwan. Og her heime var han svært aktiv som talar og forfattar. Han skreiv mange bøker i desse åra.

Dei siste åra av livet sitt budde Asbjørn Aavik på Fjellhaug. Eg trur Aavik sette pris på å bu der då livsdagen halla og det vart kveld i livet hans. Og for Fjellhaug var det eit stort aktivum å ha han i miljøet. Han gjekk stille omkring og samtalte med studentane, og ikkje sjeldan tok lærarane han med inn klasseromet der dei fekk han til å fortelje frå det rike og spennande livet han hadde hatt.

Lensmann Odd Syvert Åsland frå Evje har fortalt meg at ikkje lenge før Aavik døydde, talte han med han på Fjellhaug. Då sa Aavik mellon anna:

"Nå har Gud løst meg fra alle oppgaver, unntatt en, det er å be. Og så har Gud gitt meg så god medvind det siste stykket."

